

Előfizetési díj:
Egészévre 4 ft., Félévre 2 ft.,
Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:
3 hasábos petítor egyszer 9 kr.,
többszöri hirdetésnél 7 kr.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér petítora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

A Zalamegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Nyujtsunk segítyt!

Néhány nappal ezelőtt megkondult a vészhang szívzaggató hangja s a velőtrázó kétségbeesés drága otthonából üze ki honfitársaink ezreit.

A romboló ár szétöré az emberföltötti erővel elé gördített gátot, megsemmisíté az önfeláldozással küzdők éjjel-nappal szakadatlan tartó munkáját s vad kedvteléssel sodorta el a csak előbb virágzó falvakat!

Győr város és Győr vármegyének a Duna, Rába és Rábeza partjain elterülő vidéke e fékvesztette folyóknak lett szomorú áldozata. — A legmagyarabb megyék egyike, az ország első s történelmi nevezetességben oly gazdag multú városa Szeged szomorú sorsára jutott! — Mintha átok sulya nehezédnek hazánkra, hogy csapás csapásra torlódik felettünk.

A bős ár elől kétségbeesve menekül a nép; elhagyja családi tűzhelyét, hol csak imént a boldogság s meglegedés honolt, míg most a szétült falak között hömpölygő víz a pusztulás siralmas képét tünteti elé. — Hidegtől didergő szülők keblükön legdrágább kincsükkel, édes gyermekeikkel sietnek a magasabb helyekre, hogy megmentsek a kegyetlen sors elől egyetlen megmaradt tárgyukat... a pusztá életet!

Keserű gnyja a sorsnak! Nem kínosabb-e rájuk nézve megsemmisítve látni hosszú évek keserves verejtékei között szerzett vagyonukat?! Nem lett volna-e jobb nekik önfedelük romjai alá temetkezniök, mint a folyton gyötrő nélkülözés, a földhöz ragadt szegénység közepett száz és száz halált halmiok s mintegy élő-halottaknak — megmaradniök?! Nem lett volna-e áldás rájuk a halál, mint szembezállni a lépten nyomon előttük álló nyomor- és inséggel?!

Oh még sem! A csüggedést nem ismerő kitartás csudát művel. A lankadást nem ismerő szorgalom évek veszteségeit képes helyrehozni.

A fájdalom alatti lerokadástól megment a résztvevő kebel. A léleksújtó fájdalmat elvi-

selhetővé teszik a rokon szívek, melyek azt velünk készséggel megosztják s annak elviselését édessé teszik!

S midőn mindenből kifosztva zokogó fájdalom között a pillanatnyi szükség kielégítése felől aggódol: feléd száll a felebaráti szeretet angyala s míg reszkető ajkaid hálát akar-nak rebegni, ismét a jótékonyág áldó keze nyújtja feléd, a mit reszvevő emberbarátok nyomorod enyhítésére legnagyobb készséggel feláldozának.

A magyar nép elégszer megmutatta, hogy egyesülni tud a vész idején. Egyesüljünk most is a jótékonyág terén s a felebaráti szeretet szent tüzetől vezérelve siessünk drága otthonuktól, minden vagyonuktól megfosztott honfitársaink segedelmére s ezáltal segítsük nekik elviselni a súlyos csapást, mely önhibájukon kívül rájuk nehezült!

Ezrek fájdalom sajtoltá panaszkiáltása gyújtsa lángra szívünkben a felebaráti szeretet tüzet s ez égi láng ösztönözzön bennünket filléreinket megosztani szorongatott testvéreinkkel!

Emberbaráti kötelességünket teljesítjük, midőn a győrvárosi és győrvideki szerencsétlen árvízkiarostult polgártársaink segélyezése érdekében a n. é. közönséget adakozásra fölhívjuk.

A szeretet találékony! Keressünk különböző módot és alkalmat a nyomor enyhítésére! Részünkről a gyűjtést két forinttal megkezdjük s a begyűlendő összeget nyugtatványozni s azonnal rendeltetési helyére juttatni fogjuk.

Nujtsunk segítyt az inséggel küzdőknek! —

A szerkesztőség.

Felhívás

Zalamegye bortermelőihez.

Keglevich István gróf kezdeményezésére az országos gazdasági egyesület kebeléből megindult a „magyar bortermelők országos szövetségének“ létesítését célzó mozgalom, — mely

egyrészt boraink kivitelének egészséges alapokon való szervezése, másrészt azoknak külföldön való tömeges megismerttetése által, hazánk bortermelését első sorban lesz hivatva előmozdítani.

Szükségesnek tartom tehát e részben a mélyen tisztelt gazdaközönség figyelmét már előre is fölhívni, hogy ezen hazafias vállalat létrehozását csak is azon esetben helyezhetjük kilátásba, hogy ha a hazai bortermelők, saját érdekükben is, mint részvényesek, a szövetséget kötelékébe belépnek; — felkérem tehát mindazokat, a kik az ügy iránt érdeklődnek, méltóztassanak ezen szándékukat velem mielőbb tudatni, a mely esetben az ideiglenes alapszabály tervezetet és a belépésre szolgáló nyilatkozatot, kitéltés végett, azonnal megküldendém.

Döbréte, 1883. január 17.

Skubiics Jenő,
közgazdasági előadó.

A sümeghi polgári önképzőkör.

Korunk mindinkább érvényesíti azt a közmondást: „Többet észszel, mint erővel;“ de talán akkor sem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy az egész emberiség egyetlen egy aristocriát kezd becsülni — mint ezt egy igen tisztos, tapasztalt öreg úrtól is hallottam — az ész aristocriáját. Egyeseknél úgy mint, nemzetiségeknél és államoknál erősen nyilvánul a műveltségre való törekvés; mert hiszen régi igazság, hogy őket nagygyá, de sőt boldoggá csak is az erkölcsös műveltség teheti. — Sajnos azonban, hogy sokan vannak még, kik csak belátják, kik tán törekvésöknek is adnak kifejezést, de tettekben keveset, eredményben pedig épen semmit sem bírnak felmutatni. Annál inkább jól eshetik minden magyar szívnek, midőn Sümeghen a reálskola colossalis épületével szemben egy igen esimes modern izlést elaruló emeletes háznak imponáló homlokzatán üles betűkkel kifejtve ezen szó: „Önképzőkör“ arra hívja fel figyelmét, hogy ötezer lakossal bíró városunknak van polgári önképzőköre, mely nemes feladatának: „Magán és közügyekben eligazító műveltségre szert tenni,“ megfelel; mely — bár nem régen áll fenn, bár az iparosok száma esekély s az ipar nem valami virágzó állapotban van, mégis az önfenntartás ezen nehéz küzdelemben képes volt verejtékkel szerzett filléreiből annyit összerakni az önművelés oltárára, hogy 1882. évi december 31-én 8000 frtba került saját épületébe bevonulhatott. Nem nagy-zásnak, de cejének megfelelő ténnyek tekinthetjük, mi-

„Zalamegye“ tárcája.

Párisi levelek.

1.

Paris, 1883. január 3.

A karácsonyi és újévi vásári zajba belevegült két nevezetes újdonság. Meghalt Gambetta és öngyilkos lett Wimpffen gróf. Epen a nagy boulevardokon sétáltam és bámultam e tengernyi tömeg sürgését forgását, midőn nagy hanggal kiáltják a crieurök: Wimpffen gróf öngyilkossága — egy sous! Nem is hed-rittem rá, ismerve e reclam csinálók szokását, kiktől számtalanszor hallhatni hasonló kiáltásokat, mint például: „Viktor Hugo meggyilkoltatása! — V. Henrik proclamatiója! — Louise Michel férjhezmenetele!“ Azonban a láрма mind nagyobb lett. Egy szerkesztőség előtt elmenvén, ott megtudtam, hogy Wimpffen gróf csakugyan öngyilkos lett. A lapok a következőképen közölték a hihetetlen valóságot:

A rue Galileiben egy elegans külsejű ur erősen gesticulálva és gondolatokba merülve haladt; majd bement egy vespasiembe, mely helyről rövid időre rá egy revolver eldördülése hangzott, — s rá egy test erővel kilöke ezen helyet bezáró ajtót, ráesett a trottoirra, melyről egy fatövébe gurult, hol kőműves anyagok voltak odadobálva. A népség azonnal összefutott, a rendőrök is körülvették a helyet, majd a testet egy padra helyezték. Ezalatt futottak a rendőri biztosért. A biztos megjelenvén, kinyitá ruháját és levéltárcájában látogatógépet talált, melyre a gróf címe föl volt írva. Lakását illetőleg a követségi épület helyét „7 rue Las Cases“ ceruzával írta föl. Roppant rémület fogta el a hivatalos személyeket. Az orvos constatálá, hogy a golyó a jobb halántékon be és a bal föl alatt kijött, keresztülmenté-

ben összerombolván az agyat és így halált okozó volt. A holttest felhőrruhájában W betű fölé a 9 águ grófi korona volt. Kétség az azonosság fölött nem lehetett, csak az volt megállapítandó, öngyilkosság vagy gyilkosság főre-e kérdésben, mert nem volt a lehetősége kizárva, hogy míg a gróf az alacsony ajtónak hátát fordított, valaki őt agyonlövette. Azonban a forgó pisztoly tokja is megtalálván, Zichy gróf követségi titkár és Camescasse rendőrfőnök jelenlétében megállapították, hogy az osztrák-magyar nagykövet öngyilkos lett 1882. december 30-án. Az öngyilkosság okaiul majd elmebajt, majd pénzzavart, majd titkos diplomatiái okokat emlegettek, azt is, hogy egy bekövetkezendő szembajtoli rettegésből eredt kétségbeesése okozta. Levelet hagyott hátra nevének, titkárnak, Kálnoky külügyminiszternek és bankárjának.

A nagy zajt ütött eset még terjedőben volt, midőn új év napján köztudomásra jött, hogy Gambetta Leo a mai köztársaság szelleme, a nagy államférfi, a bámulatos szónok kimult 3 perccel az 1882-ik év utolsó éjjelének 12-ik órája előtt Ville d'Avayben Páris melletti villájában. Az előttevaló éj esendesen mult el, a következő napon javulást vártak és reméltek. 6 órakor új lázroham jelentkezett. Az orvosok a legrosszabtból féltek. Midőn 10 óra után a láz erősebb lett, kijelenték az orvosok, hogy tudományuk elérte határát és Franciaországot nagy veszteség fogja érni. Gambetta maga is tudá, hogy végéhez közelédik. Lassu haldoklása alatt folyton vizet kért. 12 és fél órakor behunyá szemét — (jobb szemét már 8 éves korában elveszté és helyette mesterségeset viselt) mintha aludnék. Lélekzete nehezebb lett. Végre Gambetta utoljára kinyitá szemét, végső pillantást vetve környezetére. Lassan-lassan majd-nem észrevétlenül állott el lélekzete. Az orvos megtá-pintá ütérét, végig nézett a testen és kijelenté Gambetta körülálló barátainak, hogy élettelen test fekszik előttük. Szeme halála után felnyitott. Gambettának nem csak

azon golyó okozta halálát, mely ezelőtt másfél hóval oldalába nyomult. Ott volt még különféle mell- és belbetegecs, asthma és peritiphitis, melyek mind közreműködtek 45 éves korában sirba döntésére.

Gambetta halála nagy esemény és lehet, hogy majd ha a jövőben a kimaradhatlan kísérletek bekövetkeznek, az ő egyénisége hiánya az alkotmányválságot is lehetővé teendí. A tözsdén a berlini cégek cladják a francia papirokat. Kormány-körökben is nagy hatást keltett halála. Minden ismert személyiség meglátogatta őt. Mától fogva ravatalon fekszik a Bourbon palotában. Temetése államköltségen, pénteken azaz 1883. január 5-én lesz.*)

Wimpffen grófért a gyászmise a szent Clotilde templomban tartott meg tegnap délben. Hivatalos volt a magyar egylet is, mely a gróf közbejött halála miatt Sylvester éjjeli multságát elhalasztá. A gyászszertartásra következő meghívók bocsájattak ki: Felkéretik uraság megjeleni Wimpffen Félix gróf ő excellentiájáért tartandó gyászszertartáson. Kamarás és belső titkos tanácsos, O császári és apostoli királyi felségének a francia köztársaságnál alkalmazott rendkívüli és teljhatalmu követe, Lipót-rend nagykeresztése és az első rendű vaskorona-rend lovagja, a Legion d'honneur (becsületrend) nagykeresztése, stb. A szertartás 1883. január hó 3-án pont 12 órakor leend a szent Clotilde templomban. Az összejövetel is ott lesz, De Profundis. A templom teljesen feketébe volt vonva és váltakozott W betű és a gróf cimere. A templom közepén volt a nagyszerű ravatal emelve. Minden gyertya égett, az oltár fényesen meg volt világítva. Az oltár előtt ültek fekete székeken a különféle követségek tagjai. A ravatal egyik felén volt a magyar-egylet 16 taggal képviselve, másik felén az osztrák-magyar-egylet. E szertartáson láttam közöttünk Munkácsy Mihályt, Türr tábornok herosi alakját, Huszár

*) Mint a napi lapokból tudjuk, utóbb 6 ikára elnapoltattott. Szerk.

dön Sümegh városának polgársága a bevonulást valóságos örömmel várta; mert az épületnek jövőben még romjai is hirdetni fogják az unokáknak apáik nemese törekvését, hát még ha a zászlóikra írt azon elvnek: „Soha vissza” ezután is megfelelnek.

Az egyet 1867. évi január 1-én nyitott meg. Alapját a korábban létezett polgári dalárda képezte; létét az egyet minden esetre a dalárda akkori buzgó tagjainak: Bozóky János reáliskolai tanár, Exner Alajos énektanár, Binder Péter városi jegyző, Mojzer József vendéglős, Kondor József és Joachimsthal István iparos — uraknak köszönheti. 1866. évi nov. 4-én 64 városi polgár nov. 11-én 204 egybehívván, 63 részvényes tag névaláírással kötelezte magát az egyet megvalósítására. E végből alakított bizottságot neveztetett ki: elnök Binder Péter, alelnök és pénztárnok Mojzer József, titkár Bozóky János és 22 tanácsnok, kikre a további teendők bízattak. A bizottság 5 gyűlésen át elvégezte az alapszabályok elkészítését, 8 db legtekintélyesebb lap megrendelését, a szülőséges butoroknak egyesek által való adományozás alapján beszerzését, úgy hogy az egyet 1867. jan. 1-én mint rendezett társulat megnyitott. Az első közgyűlésen elnök Binder Péter, pénztárnok Mojzer József, titkár Bozóky János lett. Ezután az egyet akadálytalanul folytatta működését a jelen korig.

Mondani is felesleges, hogy 80 kros, 1 fros tagdíj mellett az egyetnek nem csekély gondot adott az anyagi ügyek rendezése, köztük az e célból évenként tartani szokott báloknak minél sikeresebb kimenetele, de e mellett a főelő: a szellemi működést sem téveszték szem elől egy percre sem. Volt az egyetnek 32 közgyűlése és 80 bizottsági gyűlése, mi annak társulati életkétségéről eléggé tanuskodik. Szellemi működésének hasznát pedig lehet több körülményből következtetni: a reáliskolai tanárok és elemiiskolai tanítók, kiket az egyet 1875. évi jan. 1-én tiszteletbeli tagokul mindenkorra felvett „hogy a velük való érintkezés az egyet célját minél inkább előmozdítsa, — több felolvasást tartottak; az egyet minden nevezetesebb politikai és szépirodalmi magyar lapot járát; van 1400 kötetre menő könyvtára; az egyet helyiségét eddig is, ezentul reményelhető még inkább, igen számosan látogatják a végből, hogy szórakozásra való idejüket eszmecsere, olvasásra fordíthassák.

Vége polgártársaink érettségi criteriumának egy részt a körülményt is tekinthetjük, hogy cikkirő a 112 gyűlésről szóló jegyzőkönyvnek átolvasása után sem találta abban a vizsgálódásnak még csak nyomát sem, hanem az egyetértés, a barátság, a minden csekélységre kiterjedő pedans figyelme és rend ragyog vaskos jegyzőkönyvnek lapjairól. Említést érdemel talán még az egyetnek 700 fribba került gyászkoesija, melyet részvények alapján vett s mely jelenleg is egyik jövedelem forrását képezi; azután az egyet 300 fros zászlója, melyet Ramazetter Vince polgártársunk ajándékban eszénáltatott. A zászló fehér nehéz scyemből van; egyik felén látható: „Szt. Mária istenanyja, Magyarország védelme (sz. m. képe). Tisztelettel ajánlja az önképzőkörnek R. V. polgártársuk.” A másik oldalon: „Vallás, ipar, szorgalom, takarékság. Egyetértés (két összekulcsolt kéz képe), Haladás (szárnyas ló képe). Soha vissza.” Az épület alapjának képe az utcáról nézve egy fordított t, (i) betű, egyszemélyes; elejét 4-4 óriási ablak középen ajtóval díszíti, az ajtó a földszinten a kávéházba nyílik, az emeleten pedig az erkélyre vezet ki. Földszinten egy mint az emeleten egy-egy nagy terem mellett 2-2 kisebb szoba van, melyen kívül még minden, egy nagyobb-szerű kávéház fenntartónak szükséges családi és üzleti helyiség feltalálható. Az egyet az emeleten levő termet s két kisebb szobát tartotta fenn, míg a többi helyiséget bérebe adta.

A körnek bevonulása nagy ünnepélyes programmal szeriül történt: reggel 8 órakor az új épülettől zászlóval kezükben misére mentek, melyen quartettben meghatóan énekeltek a dalárda Exner Lajos vezetése mellett. A templomból visszatérő egyet az új épületben zene fogadta, melyet a dalárda váltott fel a Szózatnak élének.

Imrét, a Wimpfen család részéről ott volt Károly és Lajos. Továbbá ott voltak a templomban a többi hivatalosak, egyik felén hölgyek, másik felén férfiak. A ravatal előtt volt a gróf emere és rendjele. Az utca 11 órától fogva diszorség vette körül a templomot és pedig a 24-ik és 28-ik gyalogezred teljes díszben, zászlóval és zenével, 3 csapat vérség, 2 üteg tüzérség, egy csapat a republikanus gárdalából. A republikanus gárda zenekara, mely a legelső Franciaországban, játszott a mise alatt szebbnél-zebb szomorú darabokat. Maga a szertartás impozáns volt, a mint érti a francia papság azt nagyszerű és felelősségteljes tenni. Mise befejezte után történt a templomból való ünnepélyes kivonulás, mialatt a zenekar egy gyász indulót játszott. Elöl ment a pápai munitus, utána az osztrák-magyar követség, — köztük Zichy gróf gyász-dísznagyarban, — majd a miniszterek, és a többi követségi tagok. Azután a magyar és osztrák-magyar-egyet egymás mellett, — majd a család és a többi hivatalosak. Mindégükünknek egy szentelt víztartót adtak, melyből a holttestet megáldottuk. Vége a csapatok tisztelgtek zenezóval a holttestnek, egyszersmind a követségeknél és evvel a gyászszertartás véget ért. Ma elvitték a tetemet Grácha és ott fogják eltemetni. Béke hamvaira!

II.

— 1883. január 9.

Ha a nemzetek megtisztelik nagy szülőiteiket, úgy viszont bizonnyára nagy embernek kellett lennie annak, kit egy ország oly végtisztelőben részesít, mint ezt az 1883. január 6-án végebe ment Gambetta temetésnél láttuk. E nap emlékezetes és ki tudja érezhető hatása leend Franciaországra, sőt talán egész Európára, mert el lett temetve a harmadik köztársaságnak majdnem alapítója és lelke, a bátor hazafi, ki a franciák lekönyült zászlóját magasra emelte; ő, ki léghajon menekülve féltelkésíté lángszónoklataival, mint Kossuth a népet s

lésével. Ezután Eitner Sándor elnök megnyitó beszédében átadta az épületet a körnek, Kutassy János pedig kiemelte Eitnert, kinek az építés körül vannak érdemei, s Dörner Kajetánt, ki a ház építésének eszméjét nem csak megpendíté, de nem szünt meg hangsúlyozni soha azt, hogy az egyetnek fennmaradása saját épületétől van függővé téve. Ezután következett az ünnepély legmeghatóbb része: Bozóky János akkori reáliskolai tanár, de most már elhunyt érdemes férfiú arcképének leleplezése. Az arcképet festette Taschek Gyula volt sümeghi reáliskolai tanuló, jelenleg gyergyodirói polgári iskolai rajztanár. Az elhunyt fölött igen szívreszóó emlékbeszédet tartott Exner Alajos, kiemelve az elhunytak az önképzőkör alapítása körül való páratlan érdemeit. Vége a tisztikar újra alakult; megmaradtak mindannyian. — Közülük igazságosnak tartom a háznagy, Joachimsthal István iparos felemlítését, ki azon kívül, hogy a körnek alapító tagja, számos éven át gondos háznagy, az épület fundamentumának letétele óta egész a bevonulásig jelen volt, rendezés és felügyelet tekintetében pótolhatlan helyet töltött be. Este pedig vig társas vacsora volt, melyen a felköszöntések hogy nem hiányoztak, felesleges mondani; éltették a hazát, királyt, elnök Kossuth Lajost, titkár az elnököt, etc.

Vége felemlíteni nem felesleges azt a sajátosság különbséget, mely a sümegi polgárságnak reáliskolája és önképzőkörre iránt való lelkesültsége között létezik. Mert míg a reáliskolába oly kevesen járatják fiaikat, addig önképzőkörüket ily szépen támogatják s úgy látszik azt a közmondást tartják: „Amit Jancsi meg nem tanul, megtanulja János.” Pedig mégis csak jobb volna Jancsinak kezdeni a tanulást.

Orbán Lajos
reáliskolai tanár.

A gazdaszából.

Keszthely, 1883. január hó.

Szép is volt, jó is volt, csak az a kár, hogy már elhunyt, mondaná tán egyike azon bájos hölgyeknek, vagy azon fiatal uraknak, kik a keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet hallgatói által az intézeti segély-egyet javára f. hó 13-án tartott táncestélyen résztvettek.

Volt sürgés-forgás az „Amazon” szálloda nagytermében a bált megelőző napokban.

A fáradszathatn tevékenységet kifejtő rendezőség fölváltva működött közre, hogy a táncsterem pusztá falait a táncestély méltóságához illőleg kicsinosítsa, hogy az öregségük miatt fényüket veszített s csak pislogó és nagyon gyenge fényt terjesztő lámpákat részben ujjakkal cserélje föl, részben pedig szaporítsa.

S miért van e lázas tevékenység, kérdé egy-egy a vendéglőbe vetődött idegen utazó? Mit jelentenek a hangya szorgalommal dolgozó munkások által a terem falaira illesztett s zöld galyakkal feldíszített különféle gazdasági eszközök?

Hja! drága barátom! itt nagy munka van készülőben. A terem a gazdaszábólra, a város és vidéke egyedüli elite báljára díszítetik föl.

S valóban úgy is történt.

A terem főbejáratával szemben egy magyar korona díszlett, mely körül, úgy a terem egyéb részein is, a legszebb eszinnal voltak elhelyezve a különféle gazdasági eszközök.

A terem gyönyörű volt s a belépőre kellemes benyomást gyakorolt.

Esti 9 óra volt már, midőn a terembe léptem. Első gondom volt a már szép számmal megjelent hölgykorszor szemlélet tartani; azután a terem egyik fülkéjében elhelyezett sorsolási nyeremény-tárgyakat vettem vizsgálat alá s midőn ezzel készen voltam, azon reményvel kecsereztem magamat, hogy e szebbnél-szebb tárgyakból szerenese istenasszonya majd csak juttat nekem is egy-egy eszinn tárgyat.

Amidőn vizsgálódásaimmal készen voltam, egy oly helyet szemeltem ki magamnak, honnét az egész közönséget figyelemmel kísérhetem.

ha diésőseget nem arathatott is, legalább megmenté némileg a becsületet, a nemzet becsületét, mely egy nagy-ravágyó eszázár hibája folytán tán elvesztett volna.

Ily menetet még Franciaország, Páris nem látott. 500,000 ember követte a gyászkoesit a képviselőháztól a temetőig, körülbelül 7 kilométernyi uton. Megkétszerezte ezt még az utcákon báluló embertömeg. Képzeltető, mit el nem követett a kíváncsi nagyvárosi népség, hogy a temetést láthassa. A merre a menet vonult, az 5-6 emeletes házak emeleteinek minden ablaka telve volt kíváncsi emberekkel, kik nem sajnáltak 80-100 frankot, esakhogy azt láthassák, a mit még nem láttak és tán egy hamar látni sem fognak. A mellék utcákon rögtönzött tribünök voltak láthatók, mint vásáros bódék teteje, gesztenye sütők házaik fedele, lovak háta, szekerek rudjai stb. Magam nem akartam az egyetemi ifjúsággal menni, gondoltam többet látok amugy. Azon ban majdnem pörül jártam. Egy kocsisal 3 kilométerrel előre hajtattam, felültem a kocsit tetejére és onnan nézegettem. Kocsisom addig bement egy cabaretbe abszintezni. Ot jobban érdekl az. Pedig a menet nagyszerű volt.

A nemzeti színi zászlóba takart koporsót föltették a 6 ló által vont, különösen Gambetta számára 24 óra alatt készített remek gyászkoesira; ágyudörgés és a Marsellaise lelkesítő hangjai mellett megindult a menet. A párisi és versaillesi helyőrségi ezredek 2-3 század, sapeur pompier-k, torna-egyetek, a kocsit uton ment a miniszterium, senatus, képviselők, ügyvédek, hivatalnokok, a városok küldöttéi, 75 szabadkőműves páholy, az egyetemi ifjúság, mely Gambettát bálványozá és még számtalan küldöttség. Kévs halandó részessült ily impozáns végtisztelőben, mely annál nagyobb mértékben tünik föl, minthogy, habár Gambetta volt is miniszter és az államügyek vezetésére befolyást gyakorolt is, de jelenleg még is egyszerű képviselői minőségben volt ily népszerű, hogy egész Franciaország megjelent temetésén. Kényszer nélkül, szívök sugallatát követve jelentek meg

Alig helyezkedtem még el kiszemelt helyemen, midőn a vajda „Rákóczy”-t parancsolt, mely a bál házi asszonya megérkezését jelentette.

Pontban 10 és fél óra volt, midőn a bál házi asszonya Hertelendy Józsefné, szül. Kucsénics Elvira urónő nagysága Németh Béla, a bál elnöke karján a terembe lépett.

A táncestély — melynek fényét a szeretetreméltóság, báj- és kellemteljes s mindenki itánt leereszkedő nyájasságot tanúsító háziasszony képezte — kitűnően sikerült.

En kiválasztott helyemen el-elandalogtam s irigy szemmel néztem a táncra perdült fiatalságot, s gyönyörködtem az épen egy francia négyesre fölállott szebbnél-szebb toillette-ekben megjelent hölgykorszorban.

Megengedi a nyájas olvasó, ha a régi szokást mellőzve, figyelmen kívül hagyom a bálkirálynő megnevezést; hisz mind szépek voltak ök, mindegyikük úgy nézett ki, mint egy királynő.

A díszes s szebbnél-szebb hölgykorszorban láttuk: Pethő Lajosné (Vállus), Somogyi Elekne és Forster Elekne urnőket, továbbá: Babochai Vilma, Csák Irma, Gaál Atala (Pacs), Gárger Eugenia, Höhn Malvin (Igricze), Ihrig Sarolta (Nyavallád), Izmay Vilma, Károlyi Zsófi, Kim Margit (Pusztá-Kovácsi), Lenhárd Cornelia, Nagy Malvin, Simon Jofán (Hegyfalu), Sölyomi Irma (B-Ederics), Stocker Vilma, Vajda nővérek stb. urhölgyeket.

A füzértáncot Jakabfy Imre rendezte, kinek valamint az előfordult szebbnél-szebb alakzatok kiválasztásáért, úgy a rendezés körül kifejtett tapintatosságáért is elismeréssel tartozunk.

Nem hagyhatom említés nélkül a gyönyörű kis börtökben levő s rózsá- és ibolyával díszített különféle színben levő táncrendeket, úgy a hölgyválasznál kiosztott szebbnél-szebb szalag-esokrocskákat, melyek ép úgy, mint a bál egyéb részletei is, az összes rendezőség, de kiválóan ennek buzgó elnöke tapintatának és műzülésének köszönhető. — Fogadják elismerésünket!

De haj! Az idő már reggelre jár. A hajnali hangszó mélabus hangjai már rég elhangzottak; ez valamint a szürkülő égbolt s a mamák le-lezáruló szempillái a kedélyes táncestély végének közeledését jevendölik.

S nem is csalódtam! A párok lassankint kibontakoznak; a bölíngató mamák „menjünk” szava elhangzik s szépeink lassan-lassan távoznak s a pár órával ez előtt még oly vidám jó kedvben levő díszes közönség „jó éjt!” az az bocsánat! „jó reggelt!” kívánva elávozott.

Ezek után én is kibontakozva rejtekemből s kiábrándulva ábrándozásaimból, elhagytam az éjen át oly szép virágok által díszített, de most már egészen rideggé vált termet, szerény lakásomba tértem, hol egy szebb jövőről gondolkozva s az errolli álom reményével kecsereztem adtam át a semmittevésben kifáradt tagjaimat a nyugalomnak.

Baka.

Söjtör, 1883. januárius hó.

Nagy tűz volt Söjtörön f. hó 7-én, este 7 órakor. Kigyuladt a nagyvendéglő terme és dacára a rögtön és teljes számmal megjelent önk. tűzoltóknak, a rontuló elem, különösen akkor, midőn intelligenciánk színe java is a helyszínén megjelent, hirtelen oly nagy hullámokat vert, hogy derék tűzoltóink csak reggel 6 órakor voltak képesek azt végkép localizálni.

Kiálltak tehát tűzoltóink ezen tűzpróbát is, még pedig elmondhatjuk: derekasan. Az igaz, hogy a szivattyú és csáklák érdes rudjai helyett karesu derék és puha kaesókat tapinthatnak, a leomlással fenyegető tűzfal helyett hullámozó kebel, a haragos-vörös színi tűzling helyett pedig nyájas ázurkék, vagy epedő barna színű szemlángokkal kelle szemközt állniok. Ily körülmények között nem volt esoda, hogy nemesak szeretett chökünk, hanem még az alapító és választmányi tagjaink közül is többen táncra kerekedve, a működő csapattal versenyeztek.

a nemzet ezrei, mert érezték, hogy nagy ember volt és halála Franciaországra pótolhatlan veszteség; mert „sok maradt még hátra,” a mit hogy ki fog elvégezni, a jövendő titka.

Az Elsass és Lotharingiai városok nagyszerűen demonstráltak. A Concorde terén Strassburg szobra, mely máskor nemzeti színi szalagokkal és virágokkal van elfödve, fekete fátyollal volt bevonva. Temérdek küldöttség jött Elsass-Lotharingiából. Strassburg polgármestere is jelen volt. A temetésnek Gambetta atyja kívánata szerint egyháznak kellett volna lenni és hogy az Nizzában menjen végbe. A libre pensék, szabadkőművesek és barátja Paul Bert az előbbi határozottan elleneztek. Azonban az öreg hajthatatlan levén, úgy egyeztek meg, hogy a párisi polgári legyen; a pére Lachaiseban lesz néhány nap, innen viszik Nizzába, hol egyháziilag fogják eltemetni.

El fogják temetni ott is; a közfyvelem más dolgokra irányul, a politikai pártokat mások fogják vezetni, Gambetta hiánya azonban érezhető leend. Nem kell azt himni, hogy politikája eredménytelen. A „del Prussen”-t, mely a franciáknak közmondásává vált, még dühösebben mondják ki annál is inkább, mert hallomás szerint a poroszok örültek Gambetta halálán, indokolván azt a XIX. század politikusaiknak ismert phrázissal: a világbéke a fő és az most nines megzavarva. Meghalt már, el is temetett Chanz, a revanche háborúnak jövendőbeli generalissimusa. Nem csuda hát, hogy a franciák ez érzékeny veszteség fölötti mély fájdalomukban azt rebesgeték, hogy Bismarck szerződést kötött az ördöggel . . . De a porosz csak nevet és örül . . . Vilmos császár beteg lett, Bismarck öreg . . . Hát majd „akkor” kivel fog szerződést kötni?! — Véh! tibi ridenti, quia mox post gaudia flebis.

Szigethy Zoltán.

A tiszta jövedelem, dacára a kegyetlen rosz utaknak, mely körülmény a vidékbelieknek nagyobb részét távol tartja, oly szép összeget mutat, melyet senki nem remélt: de a föllírtak a nemes célra oly szép számmal történtek és azok névsora oly nevet tartalmaz, melyre még egy székvárosi hasonló egylet is büszke lehetne.

Föllírtak: Gróf Festetics Viktor es. kir. kamarás 5 frt, gróf Festetics Mária udvarhölgy 5 frt, gróf Festetics Sándorné 1 frt, Ferenczy Ida felséges királynéknak föllvasónője 5 frt, báró Nopca főudvarmester 5 frt, báró Mondel tábornagy 5 frt, Rónay püspök 5 frt, Berzevics őrnagy 5 frt, Kornis grófné 2 frt, gróf Rosenberg szármegyed 2 frt, gróf Festetics Pál 2 frt, herceg Lichtenstein 1 frt, Pápay udvari tanácsos 1 frt, Tarányi Ferenc 10 frt, özv. Sümeghy Ferencné 7 frt, Fábrián János 5 frt, Skublies István 5 frt, Fátér György 3 frt, Marton György 2 frt, Marton László 2 frt, Csab Lajos 2 frt, Tomasiés Sándor 1 frt 40 kr., Csesznay Ilka 1 frt, Biczó Örsze 1 frt, Beseney Teréz 1 frt, Exner Eliz 1 frt, Gutmann Gyula 1 frt, Perényi Károly 1 frt, Steiner Simon 1 frt, Robicssek Lajos 1 frt, Stolerzer Jakab 1 frt.

Isten áldja meg e nemesszívű adakozókat! Legyenek meggyőződve arról, hogy e jótékonyaságuk nem fog terméketlen talajra találni, hanem vezéresillagként fog az bennünket kísérni kitűzött utainkon és ezer és ezer-szeres percentet fog az jövedelmhez mindannyiszor, valahányszor kürtünk riadó hangja bennünket tette szólít; erre előre is a szavát adja

a főparancsnok.

Helyi megyei és vegyes hírek.

A zalaegerszegi „Társaskör“ e hó 27-én a győri vízkárosultak javára föllvasással egybekötött hangversenyt rendez. A változatos műsor a következő: 1. „Az árvízi hajós“ (Vörösmartytól) szaválja: Rosenthal Berta k. a. 2. „Kettős Verdi“ a Troubadoure című dalműből előadják gordonka és zongorán: Stern Zs. és Markovics S. urak. 3. „Nyitány“ Weber Oberon című dalműből, előadják: Hollósy Edéné és Anisits Izabella urhölgyek. 4. „Hármas“ Haydentől előadják hegedű-, gordonka- és zongorán: Politzer M., Stern Zs. és Markovics S. urak. 5. „A korszellem“, humorisztikus föllvasás: Politzer József ur által. Az érdekesnek ígérkező estélyt a jótékony cél iránti tekintetből is a t. közönség szíves pártfogásába ajánljuk.

A helybeli önk. tüzoltó egylet f. hó 13-án tartott bálja kitűnően sikerült, a mi kétségkívül a rendezőség érdeme, mely mindent elkövetett, hogy az est a megjelentekre emlékezetes legyen. — Az első franciát 36 pár táncolta. Jelen voltak dr. Gyömörey Vincéné, Hajk Istvánné, Kovács Károlyné, dr. Mángin Károlyné, Svastits Benóné, Strohmayr Feriné, urhölgyek, továbbá Berzsek Pepi és Mariska, Cziklin Károlin (N. Kapornak), Czukelter Mariska s. Hermin, Farkas Gizella (Egervár), Fitos Mariska, Hajgató Hermin, Kummer Lujza, Nagy Lujza, Páslek Teresi, Pirity Mariska, Sanits Vilma, Somody Jolán, Tahy Irma, Vidóczy Mariska (Csács) kisasszonyok. — A bál 62 frt 46 kr. tiszta jövedelmet eredményezett. — Föllírtak: Farkas Gizella Egervár 2 frt, Hollósy József 2 frt, Fidler Lajos 50 kr., dr. Hány Oszterhuber Ferike 2 frt, Csillagh Gyula 1 frt, Rosenberg Henriette 2 frt, Deutch Ferenc 1 frt, Páslek József 50 kr., ifj. Juhász István 50 kr., Gidró László 1 frt, Zsombólyi József 1 frt, Nagy Ignác 20 kr., Horváth Miklós 1 frt, dr. Mángin Károly 3 frt, Szeghő István 1 frt, Krosetz János 1 frt, Sipos János 1 frt, Háczy Kálmán 1 frt, Kőnigmayr János 1 frt, Skublies Zsigmond 2 frt, Beseney György 1 frt, dr. Gyömörey Vince 3 frt, Svastits Benó 2 frt, Eisenstädter Zsigmond 2 frt.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Bánik Lajos volt kataszteri pöbbitost a tapolezai kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségű III. oszt. adóhivatali számtiszté nevezte ki.

Tűz ütött ki pénteken este 8 óra tájban Olában. Östreichner Sándornak a kertben levő nagy lábas pajtája égett le. — Szélesend levén, a további veszedelemtől nem lehetett tartani. A pajtában nagy mennyiségű takarmány volt össze halmozva s így a tüzet csak késő éjjel olthatták el a kellő időben megjelent tüzoltóink. A tűz támadásának oka bizonytalan. — Az épület biztosítva volt.

Dunántúl hét vármegyéjének fiatalsága által évenként más-más megyében tartatni szokott bál az idén Nagy-Kanizsán lesz e hó 30-án a Szarvas vendéglő nagytermében. E zártkörű s kétségkívül fényesnek ígérkező részvényes bál részvényesei: Auguszt Zsiga, Bánó Imre, Baranyay Béla, Bezeredy Lajos, Boda Jenő, Botka Ferenc, Botka Jenő, Chernel Antal, Chernel György, Csesznay Miklós, Farkas Imre, Fitos Márton, ifj. Háczy Kálmán, Hertelendy Feri, Jeszenszky Imre, Kemény Andor, Merkly Antal, Nunkovics Sándor, Oltagy Guidó, Ostffy Miklós, Dr. Paiss Mihály, Dr. Peczek Gyula, Petrich Lajos, Radó Zoltán, Sarlay Ferenc, Sarlay Gyula, Soós Pongrác, Szücs Dezső, Tallián Andor, ifj. Thassy Lajos, Vizlendvay József, Vizlendvay Sándor, Dr. Zarka Zsiga.

„Gyaszhangok“ című hat eredeti magyar népdalra hirdet előfizetést a baróthi gazd. felső népiskola zenetanára. A mű tartalma címének megfelelőleg a legkomolyabb dalokból lesz összeállítva. Előfizetési ára 1 frt., mely összeget szerző legkésőbb február 15-ig kéri ily cím alatt beküldeni: Hoos János zenetanár Baróth-Erdővidék.

Ölcső sorsjegyek. A magyar vörös-kereszt-egylet 6 frt 50 kr. előjegyzési ár mellett sorsjegyeket bocsát ki, melyekre az előjegyzések már meg is indítottak. Midőn az osztr. vörös-kereszt-egylet sorsjegyeit aláírásra bocsátotta, azok háromszorosan lettek túljegyezve; ugy látszik, hogy a magyar vörös-kereszt-egylet sorsjegyei sem lesznek kevésbé kedveltek, mert az eddigi előjegyzésekből következtetve, ezek is többszörösen lesznek túljegyezve. — A játékterv a sorsjegy árához képest

igen előnyösnek mondható. A sorsjegyekért fizetett összeg 51 év alatt, sorsolás után lesz törlesztve és pedig olyformán, hogy az első években 3 huzás leendő 120,000, 5000, 1000, 500, 100, 50 és 25 frtos fönyereményekkel; a legkisebb nyeremény emelkedik 6 frttól 10 frtig és az. ki a legkisebb nyereményt nyeri, tovább jártszik az egész 51 év alatt a legnagyobb nyereményekre is. — Az előjegyzésnél egyelőre 2 frt fizetendő, a hátralékos 4 frt 50 kr. pedig a sorsjegyek átvételekor törlesztendő. Ilykép szegényebb sorsnak is alkalom nyújtatik egy eredeti sorsjegy birtokába juthatni. Az előjegyzések a helybeli takarékpénztárnál f. hó 22-én d. e. 12 óráig eszközölhetők. — Ajánljuk a n. é. közönség figyelmébe e sorsjegyeket.

Zalamegye fiatalságának több tagja Zala-Egerszeg az „Arany-Barány“ nagytermében 1883. február hó 5-én zártkörű táncvigalmat rendez. A rendezőség tagjai: Arvay Lajos, Baranyay Béla, Farkas Imre, Fitos Márton, Gidró László, dr. Gráner Adolf, ifj. Háczy Kálmán, Horváth Ede, Kaffher Béla, Lányi Kálmán, Marton György, Marton László, Nagy Sándor, Petrich Lajos, Rütich Sándor, Spur János, Szalay László, Szücs Dezső, Thassy Ferenc, Thassy Kristóf, ifj. Thassy Lajos, dr. Tuboly Gyula, Vizlendvay József, Vizlendvay Sándor, Zarka Miklós, dr. Zarka Zsigmond. Személyjegye 2 frt családjegy 5 frt. A tiszta jövedelem a megyei szegények segélyezésére fordítatik. Kezdeté 9 órakor.

Vidéki ipariskolák. Gróf Zichy Jenő legközelebb megkezdé körútját a vidéki ipar iskolák szervezése érdekében és legelőször a következő városokat fogja ez ügyben meglátogatni: Székes-Fehérvár, Veszprém, N. Kanizsa, Z. Egerszeg, Tata, Kaposvár, Pécs, Győr, Komárom, Zombor, Ujvidék, Zenta, Szabátka, Kalooca, Szeged, H. M. Vársárhely, B. Csaba, B. Gyula, Szatmár, Nagy-Károly. — Üdvözöljük a nemesen gondolkozó főurat, aki hazánk iparának emelése érdekében idős s fáradságot nem kímélve munkálkodik. Adja az ég, hogy e körútjának valódi s messze kiható sikere legyen! — Az egyes városok pedig távol a szűkkeblűségtől törekedjenek az üdvös cél elérésében közreműködni!

A nagy-kanizsai kisdnevelő-egyesület 1883. évi január 27-én Nagy-Kanizsán az „Arany-Szarvas vendéglő disztermében zártkörű táncosorot rendez; Vidor Samuné r. bizottsági elnök, Blau Nándorné, Fesselhofer Józsefné, Gyórfy Jánosné, Oszeszly Antalné, Rosenfeld Adolfné, Schreyer Lajosné, Somssich Lóriméné, Vágner Károlyné, Weiser Józsefné, Wittinger Antalné, Arvay István, Baranyay Béla, Boncez Endre, Fülöp Kázmér, Gutmann Lázár, Hauser János, ifj. Horváth György, Köhler Gyula, Lonzár Hieronim főhadn., Merkly Antal, Olod Ernő, Pataky Endre, Rác Kálmán, Székely Tivadar, Szeke, res János hadnagy, Urziny Pál, Verhovszky Henr. főhadn., Vizlendvai Imre rendező bizottsági tagok. Belépti- vagy karzatjegy 1 frt. A tiszta jövedelem a kisdnevelő egyesület alapitójára gyarapítására fordítatik. Kezdeté 8 órakor.

A helybeli tüzoltó-egyletnek f. hó 14-ére hirdetett közgyűlése — a tagok az alapszabályokban követelt számmal nem jelenvén meg — f. hó 28-ára halasztottat el, mikor is d. u. 2 órakor a nőpariskola helyiségében a már közölt tárgysorozattal fog megtartatni, még pedig az alapszabályok értelmében tekintet nélkül a megjelölt tagok számára. — Az évi rendes közgyűlésekben van leginkább alkalma az egyesületi tagoknak meggyőződést szerezhetni az egyesület működéséről, ekkor gyakorolják legfőbb jogukat, ép ez okból felhívjuk az egyesület tagjait, jelenjenek meg minél nagyobb számmal a gyűlésen.

A helybeli nőegylet f. hó 13-án közgyűlést tartott, melyben az elnök az évi jelentést előterjesztette, az egy-let könyveket négy tagból álló számvizsgáló bizottság által megvizsgáltatta, mely bizottság a könyveket kifogástalan rendben találta, végre Rechnitzer Miksáné 22 szavazat többséggel és Udvardy Ignácné 12 szavazattöbbséggel, mint választmányi tagok megválasztottak. (Az elnök.)

A népkönyha részére néhány családban elhelyezett pörsölők eredményének kimutatása: Hollósy Edéné 3 frt, Politzer Józsefné 6 frt 73 kr., Mihálovits Károlyné 35 kr., Füst Izidorné 3 frt 26 kr., Gráner Jakabné 4 frt 40 kr., Fischer Jakabné 1 frt 56 kr., Somogyi Jánosné 1 frt 37 kr., Beseney György f. ü. 5 frt, Stern Farkas 13 frt 30 kr., Rosenberg Sándorné 44 frt 08 kr. Összesen: 83 frt 05 kr. Rosenberg Henriette elnök.

A bucsu-szt.-lászlói önkényes tüzoltó-egylet tüzoltó-szerelvények beszerzésére 1883. január hó 28-án a „vaskapui“ vendéglőben színi előadást rendez. Kezdeté est 7 órakor. Belépti díj I-ső hely 80 kr. II-ik hely 60 kr. III-ik hely 40 kr. állóhely 30 kr.

Eljegyzés. Kaufmann Heinrich szt.-iváni kereskedő eljegyezte Geiringer Katalin kisasszonyt.

A csáktornyai áltami tanító képezde növendékei a magyar tanítók országos árvaháza javára 1883. évi február hó 3-án a „Hattyú“ vendéglő nagytermében hangversenynyel egybekötött zártkörű táncmulaságot rendeznek következő műsorozattal: I. „Török bordal“ Mendelssohn-tól. Előadja a képezdei négyeskar. II. „Magyar népdalok“ előadja a képezdei négyeskar. III. „Az obsitos“ Garay-tól. Szaválja: Belányi Tivadar tanár ur. IV. „Ernání“ Zenekiserlettel, előadja a képezdei négyeskar. V. „Magyar dalárinduló“ Huber-tól. Előadja a képezdei négyeskar. Belépti díj: személyjegye 1 frt., családjegy 3 frt. Kezdeté est 7 órakor.

Esküvő. Keszthelyen f. hó 10-én vezette oltárhoz Bánfy György kir. adótitizt Bakas Mariska kisasszonyt.

Uj megyei pósthivatal. Zalamegye *Budaörsny-Tomaj* községében a fűrdő időszakra fellállított s ehhez képest mult évi október hó végével megszüntetett pósta hivatal f. évi február hó 1-ével ismét megnyitattik és ezennel egész éven át működésben fog lenni.

Alapszabály megerősítés. A csáktornyai társaskörnek alapszabályai a belügyminiszterium f. évi 1781. sz. a. kelt rendelete értelmében a jóváhagyási záradékkal elláttattak.

Tüzesetek a megyében. F. hó 8-án d. u. 2 órakor Légrádon vigyázatlanságból tűz támadván, egy istálló

és egy szin földig leégett, a gyorsan egybesereglett nagyszámú közönség erélyes közreműködésének köszönhető, hogy a tűz egy óra alatt elfojtatott s a lakóház megmentetett és nagyobb szerencsétlenségnek eleje lett véve, mivel a tűz sürten egymás mellé épített és szalma fedelű házak közt ütött ki. A kár 120 frtban állapítottat meg. A tűz keletkezésére vonatkozólag közölhetjük, hogy Bálint Ferenc károsult sógornője özv. Samóczy Imréné az istállóba ment az ott elhelyezve volt és csapón levő hor-dóbból bort viendő; mivel azonban a csap be volt fagyva, a nő egy fazék parasztat helyezett a csap alá és szákkal letakarva, az istállóból eltávozott. Mire visszament, az istálló belseje már lángba volt. — A vizsgálati iratok további illetékes eljárás végett a nagy-kanizsai kir. járás-bírószághoz áttették. — F. hó 10-én a csáktornyai járásban a IV. hegykerület Kapelesák községében ismeretlen okból támadt tűz egy lakóházat, pajtát, kamarát és istállót hamvasztott el, továbbá az istállóban benn égett 4 drb. szarvasmarha. A kár 550 frtba becsültetett. — F. hó 14-én éjjel 2 órakor Keszthelyen a tapolezai utcában támadt tűz egy lakóházat hamvasztott el. A tűz oly gyorsan terjedt, hogy a tüzoltóknak csak a szomszédos nádas házak megmentésével kellett foglalkozniok.

Bűnügyi nyilvános tárgyalások jegyeke a zalaegerszegi kir. törvényszéknél. *Január 24-én* Tubán János hatóság elleni erőszak miatt vádolt elleni ügyben végtárgyalás. Bakonyi Béla és társai súlyos testi sértéssel vádoltak elleni ügyben végtárgyalás. Németh Sági Mihály és társai csalással vádoltak elleni ügyben végtárgyalás. — *Január 25-én* Scherman Péter magánlag megsértéssel vádolt elleni ügyben végtárgyalás. Cseh István lopással vádolt elleni ügyben 2-od bir. it. hirdetés. Cseh Sándor súlyos testi sértéssel vádolt elleni ügyben 2-od bir. it. hirdetés.

A „Magyarország“ Arányi Dezső ezen hézagot pótló havi folyóiratának januárius száma rendkívül gazdag tartalommal harcol a „magyarosodás érdekében“, célja szerint. E szám valóban a legtöbb nevet mutatja be, kik a jelenlegi sajtóban a magyarosodás mellett harcolnak, elkezdve a három közleményt megnyitó első cikktől, melynek névtelen szerzője Grünwald Béla egész végeig, hol a vidékről Bartha Miklós ur az Erdélyben alakult „magyar kulturegylet“-ről küld lelkes tudósítást. A többi névből megemlítjük a következőket, kik e számot gazdagíták magvas cikkeikkel: Szatmáry György orsz. képviselő, Bánó József, dr. Ballagi Géza, Moldován Gergely, Lehoczky Tivadar, Orosz László a pozsonyi „Toldy kör“ elnöke, Olsavszky Lajos, Libertiny Gusztáv kir. tanácsos stb. stb. E szám négy nyomtatott ívből áll, harminéket teljes oldal tartalmából mindenik cikke a kérdést más-más oldalon ragadva meg, lelkesít, buzdít, ösztönöz és ébreszteni iparkodik a sok-sok tekintetben eltagadhatatlan közönyt. A derék lapot, melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe és pártfogásába. A „Magyarország“ előfizetési ára: Egész évre 4 frt. Fél-évre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Gyűjtőknek 5 előfizető után tiszteletpéldány.

Az egerszegi tanítói járás kör-segélyegyletének pártoló tagjai. Vettük a következő sorokat: Tekintetes szerkesztő ur! Van szerencsém azon n. é. egyének névsorát, kik a z. egerszegi tanítói járáskör segély-egyletének pártoló tagjaivá lettek s az 1883. évre járó 1 frt tag-sági díjat le is fizették beküldeni azon kéressel, szíveskedjék a pártoló tagok névsorát b. lapjában közölni: Breisach Sámuel, Eizenstädter Zsigmond, Boschan Emil, Lázár Antal, Rosenberger Sándorné urhölgy, Rosenberger Vilma kisasszony, Rosenberger Zsigmond, Kummer Gyula, Part Sándor, Arvay Lajos, Szabó Károly ny. lelkész, Páslek József, Hollósy József, Goldfinger János, Gráner Géza, Slemmer Károly, Pauk Ede, Goldner János, Fangler Mihály, Fenyvesi Miksa, Heinrich Zsigmond, Heinrich Vilmos. Z. Egerszeg, 1883. január 18. Stern Miksa, jkőri pénztárnok.

Névmagyarosítás. Frank Jakab csab-rendeki illetőségű budapesti lakos saját, valamint Katalin, Julianna, Teréz és Fruzina nevű gyermekei vezetéknévének „Fodor“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszterium 63545/1882. sz. a. kelt rendeletével megengedte. —

„Zalamegyei gazdasági egyesület“ hivatalos Értesítő-je.

Háczy Kálmán ügyvezető elnök elnöki jelentése a „Zalamegyei gazdasági egyesület“ 1882. évi működéséről és vagyoni állapotáról.

Tekintetes közgyűlés!

Midőn a tekintetes egyesület megítiztelő bizalma folytán ez alkalommal, mint az egyesület ügyvezető elnöke, első ízben teljesítem kötelességemet, hogy az alapszabályok 34. §. b) pontja értelmében az egyesület lefolyt évi működéséről s vagyoni állapotáról jelentést tegyek, sajnálatomatt kell kifejeznem, hogy nem vagyok azon szerencsés helyzetben, hogy az egyesület lefolyt évi működéséről oly adatokat terjeszthetnék elő, melyek megyei gazdasági állapotunk előnyöse azon eredményeket szűlték volna, a melyeket én s a tekintetes egyesület hazafiu szándékkal elérni s létesíteni mindenkör törekedtünk.

A lefolyt évben egyesületünk semmi féle kiállítást vagy versenyt nem rendezett, nem csak azon okból nem, mert az 1881-ik évben rendezett gépkiallítás kiadásai a pénztárt nagyon igénybe vették, amennyiben a gépkiallítás fel-zelő ur megvizsgált számadatai szerint a költségek 2180 frt 90 krt tettek, ezen kívül az átváltat gépekért még 829 frt vissza fizetetlen maradt, — de részben azért is, mert az egyesület működési körébe a megyei gazda közönség kiterjedettebb mérvű bevonása céljából a vidéki körök fel-állítására végett régebbi alapszabályai átalakítását szükség-gesnek látván, szellemi működése és tevékenysége a lefolyt évben főképp e tárgy körül forgott.

Ezen módosított illetőleg kibővített alapszabályok az 1882-ik évi szeptember 10-ki közgyűlés 82/72. számú határozata folytán a mnlgy föld-, ipar- és kereskedelem-ügyi kir. miniszteriumhoz felterjesztett s az által 1882.

évi november 22-én 46892. sz. a. jóváhagyattak, ennek következtében az előbb idézett közgyűlési végzés rendelkezése folytán, az alapszabályok egyezzer példányban 50 forint előlegesen kiadott díjért kinyomattak, az egyesület alapító, rendes és tiszteletbeli tagjainak, az összes gazdasági egyesületeknek, gazd. tanintézeteknek, szaklapoknak megküldettek.

Ugyanazon közgyűlési végzéssel elhatározva lévén, hogy az alapszabályok értelmében a titkár és pénztárnok választása s a költségvetés megállapítása céljából közgyűlési hivattassék össze, e kötelességemet teljesíttem, midőn az 1882. évi december 11-ki igazgató választmányi ülés megállapodása értelmében azt a mai napra összehívtam, — s megemlítvén még, hogy a meghívó a „Zala“ című lap szerkesztőségének a lapban, mint az egyesület közlönyében s az „Értesítő“ben leendő közlés s a tagoknak szétküldés végett a kellő időben megküldetett, a minthogy a lap december 24-ki s 31-ki számában meg is jelent, azonban az Értesítés elkészítése által elmulasztott, mert január 2-ig is a titkári hivatalhoz be nem érkezett, mért is ez okból szükségesnek találtam, hogy a t. egyesületi tagok a közgyűlésre külön értesítéssel meghívassanak.

Habár egyesületünk versenyt nem rendezett is, az agárdi nemzetközi ekeverseny bíráló bizottságában küldöttsége által és 100 arany frank külön díj kiosztásával közvetlenül részt vett, e díj a küldöttség illetőleg a bizottság által egyhangulag Ulmi (Württemberg) Eberhardt D. 4. számú altalaj ekéjéért íteltetvén oda, — miről s a verseny egyéb részleteiről Skublics Jenő küldöttségi elnök ur jelentését betérjesztvén, a tettes közgyűlés elé adatni fog.

Az 1882-ik évben az egyesületből kilépett egy rendes tag, ellenben az egyesület tagjává lett tíz újonj belépő, ekkép maradt az 1883-ik évre 136 alapító és 87 rendes tag.

A lefolyt 1882-ik évben két rendes, s egy rendkívüli közgyűlés, 5 igazgatóválasztmányi ülés tartott, melyeken a folyó ügyek mind tárgyalattak és elintéztettek azon tárgyak kivételével, melyek a jelen közgyűlésen lesznek elintézendők. — A beérkezett ügydarabok száma volt 254, melyek között mint általános jellegűek különösen megemlíthetők: a gazdasági egyesület 1881-ik évi tevékenységi kimutatása s vagyoni állapotáról a földm. kir. miniszterium által kívánt s oda felterjesztetett jelentés; az országos gazdasági egyesület megkeresése folytán a mezőgazdasági hitelszövetkezetek iránt adott vélemény; Zalamegye 1881-ik évi közgazdasági állapotáról a soproni kereskedelmi s ipar kamara által, az 1881-ik évi főjelentése elkészítéséhez kívánt értesítés; — a házi szövő ipar állapotáról Zalamegye alispáni hivatala felhívása folytán küldött értesítés; — a zalai folyók rákjai pusztulása miben létező a mlgú földmiv. ipar- és kereskedelmiügyi kir. miniszterium felhívása folytán beküldött jelentés s a további teendők iránti vélemény; az Austria Magyarország s Franciaország között kötendő vám és kereskedelmi szerződés céljából a soproni kereskedelmi iparkamara megkeresése a földbírtok s földmiv. ügyterhelési érdekek megóvása szempontjából szükséges intézkedések iránt az idő rövidsége miatt előkérve adott véleményes nyilatkozat, a melyre vonatkozólag igazoláson túl megemlíthetem, hogy mint utóbb a lapokból értesültem, az országos gazdasági egyesület a kir. kormány által hozzá intézett felhívásra ugyanazon irányban és szellemben nyilatkozott, mint a zalamegyei gazdasági egyesület nevében nyilatkoztam volt.

A lefolyt évben továbbá a mlgú földmiv. ipar- és kereskedelmiügyi kir. miniszterium által küldött oberndorfi sárga, s Price Globe répa maggal, Erfurtból érkezett s mezőn nagyban termelésre alkalmas babbal, Balinkai és Braunschweigi káposzta maggal többek által. — Pedigree árpával Skublics István ur által, — Szent-Királyi Árpáddal, Székely-keresztúrról az egyesület által rendelt legkorábbi Székely-tengerivel Kőnigmayr János ur által — kiknek e vetőmagok kísérleti termelés végett kiosztva lettek, kísérletek tettek, az eredményről jelentés azonban eddig csakis Simon Zsigmond ur tihanyi és Modrovits Gergely ur zalavári apáttól érkezvén be, az összehasonlítás folytán nyerhető eredményt jelenleg még elő nem terjeszthetem.

Az egyesület zala-egerszegi kertjéből az 1882. év tavaszán 2545 drb. gyümölcsfa, 8825 drb. gyepnövény és 5870 drb. szőlővessző adatott el 270 ft 48 kr. értékben; az összes pedig — hogy a szőlőiskola végleg beszűntessék, minden szőlővessző, összesen 5050 drb z.egerszegi határbeli szőlőbirtokosoknak iteni használatra eladott, melyért 47 ft és 70 kr számitandó fel; jelenleg van a zala-egerszegi két kertben eladható nemesített gyümölcsfa oltvány: alma 614, körte 229, — cseresznye 34, meggy 33, lasponya 18, kajszai barack 73, francia őszi barack 11, szilva 127, összesen 1139 db, a melyre az igazgató választmány 1882-ik évi december 11-ki ülésében 23 szám alatt azt véleményezte, hogy az egyesületi tagoknak 20, nem tagoknak 30 krval eladhatók.

Az egyesület vagyontát illetőleg azon ingóságokon, mégis a két kertben lévő gyümölcsfákon, növényeken, így a házműellépekkel s tartozékokon kívül, melyek hivatalos kiadásom megkezdésekor leltárba lettek, s a 138/1882. szám alatt beiktatott leltárban foglaltatnak, 1882. év végén a következő követelésekből s érték papirokból állott u. m:

a) magyar papir járadék kötvényekben	1300 ft — kr
b) földi her mentesítési	1680 ft — kr
c) szőlőváltási	11200 ft — kr
d) egységes államadóssági	300 ft — kr
e) alapító	7200 ft — kr
f) alapító követelésekben a kötv. nélkül	1100 ft — kr
g) magán kölcsöntől adósvélelben	1000 ft — kr
h) átváltalt gépekért kiállított kötvény.	744 ft — kr
i) takarékpénztári betétekben	6206 ft 86 kr
j) készpénzben	374 ft 41 kr
reális vagyonban összesen	31105 ft 27 kr

ezen felül

k) alapító tőke kamatokból kamat hátralékokban	4150 ft — kr.
l) rendes tagsági díj hátralékokban	2851 ft — kr.
m) egyéb hátralékos kamatban	42 ft 32 kr
tehát a k, l, m, alattiakban	7044 ft 32 kr
mind összesen:	38149 ft 59 kr

Az első magyar általános biztosító társaságtól az egyesülettel kötött szerződés értelmében a tagok által befizetett díjakból az 1882-ik évről jégkár biztosítás után 79 ft 65 kr jutalék küldetett, a tűzkár utáni még nem érkezett be, de remélhető, hogy a mult évihez aránylag mintegy 90 ft, megjegyzendő azonban, hogy a 85 172 1882. számú végzéssel kiküldött bizottság 194 szám a. beérkezett jelentése szerint az alapító tőkéből 1200 ft, ezek után kamatokból 2050 ft, rendes tagsági díj hátralékokból 835 ft az illető hátralékosok változott vagyoni viszonyainál fogva, mint behajthatatlan, már törletetni véleményeztet.

Ezek leszámítása mellett is az egyesületnek nevezetes pénztári vagyona lévén, annak tűz- és betörésmentes szekrényben megőrzése szükségesnek találtván, pénztárnok ur szorgolására s az igazgató választmány 1882. decem. 11-ki ülésé 22. számú határozata folytán 128 ft-ért Szt. Ivánig szállítva egy oly szekrényt rendeltem, mely mégis érkezvén s a megyei levéltárban felállítván, annak árát a tek. közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében megis küldtettem, melyről az illető nyugtája meg is érkezett.

Végre bejelentem, miszerint a Zala-Egerszegen megjelenő „Zalamegye“ című lap szerkesztője Udvardy Ignác ur a helybeli polgári iskola igazgatója kérelmezése s az igazgató választmány 1882. decem. 11-ki ülésé 25. sz. végzése folytán nevezett szerkesztő és kiadótulajdonossal oly értelmű szerződésre léptem egy évre, mely szerint a 245 1882. sz. a. beiktatott szerződésben foglalt feltételek, illetőleg kötelezettségei mellett az eddigi 200 ft évi díjért a „Zalamegye“ című lapot az egyesület közlönyéül használja, s az ebben megjelent közleményeket, mint külön lenyomatot a zalamegyei gazdasági egyesület „Értesítő“ gyanánt megküldeni tartozik.

Mely jelentésemet betérjesztve tisztelettel maradtam tek. közgyűlésnek
Zala-Egerszegen 1882. december 31.

Háczky Kálmán m. k.
ügyv. elnök.

Skublics Jenő egyleti II. alelnöknek jelentése az agárdi nemzetközi ekeversenyről.

Tekintetes gazdasági egyesület!

Tekintetes Háczky Kálmán egyesületi ügyvezető elnök ur által megbízatván az agárdi nemzetközi ekeversenyen őt az elnöki teendőkben képviselni, van szerencsém az erre vonatkozó jelentésem a következőkben előterjeszteni.

Miután az országos bizottság alakuló gyűlését már szeptember hó 24-én tartotta, szükségesnek láttam, hogy ott a jelzett napon az egyesület képviselőjében megjelenjek, s megbízásomhoz képest bejelentsem, hogy Háczky Kálmán küldöttségi elnök ur legnagyobb sajnálatára meg nem jelenhetvén, kéri magát a bíráló bizottságban a zalai küldöttség által kijelölendő tag által helyettesíteni.

Ezen felszólalásom folytán elnökölő gróf Zichy Nándor ur kijelentésére határozatba ment, hogy minden osztály önmagát tetszése szerint kiegészítheti, s a netán elmaradt tagok helyett újakat választ, — ennek folytán az osztályok alakulásánál bátor voltam a küldöttségi tagok közül Kőnigmayr János és Szily Dezső urakat javaslatba hozni, kik is egyhangulag az altalaj ekék bíráló osztályába soroztatottak.

Ezuttal örömmel constatálhatom, hogy nemesak a küldöttségi tagok teljes számmal, hanem megvénk minden részéből számosan megjelentek, mely gazda közönségünk érdeklődéséről örvendetes tanúságot tesz.

Az egyesület által díjazásra szánt 100 frankot aranyban, a küldöttség egyhangy kívánatához képest a versenyben részt vett 1 legjobbnak talált altalaj ekének ítélvük oda, mely Tarnóczy Gusztáv ur által lett bemutatva, Eberhardt D. 4. számú ekéje Ulmból (Württemberg) nyert meg, mely mind szilárd szerkezete, mind pedig kifogástalan munkája által általános tetszést aratott.

Sok elismerésben részesült még Virág Vince ur által bemutatott Horszky-féle altalajke is, de miután bírálat tárgyát nem képezte, figyelmen kívül hagytuk.

A 100 frankról szóló elismervényt az országos bizottság részéről van szerencsém a. alatt bemutatni.

Most még csak engedje meg a tettes egyesület, hogy némely általános megjegyzést tehessen azon összehasonlításról, melyet reám az agárdi nemzetközi ekeverseny tett, — részleteiben az már a szaklapok és napi lapok által úgyis eléggé ismertette lett.

Mindenek előtt a rendezés tünt fel szép és pontos beosztásáról a grófi vadász kastély környékén, mely egy gyönyörű 4000 holdas pusztán fekszik, s melyet grf Nádasdy Ferenc ur hazafias készséggel, a rendező bizottság rendelkezésére bocsátott, de a mely késem fel lehetett meg teljesen a célszerűség minden kellekeinek, miután a versenyre kijelölt tér oly nagy kiterjedésű volt, hogy azt áttekinteni egyszerre, avagy részleteiben tanulmányozni alig lehetett.

Az legérdekesebb része minden bizonyval a gőzekék és azok működése volt, mely Fowler (Magdenburgi) cég által lett bemutatva; mindkettő a földet 2—11 hüvelykig egyenletesen forgatta, s az egy mozdony naponkint 8—9 holdat, a kettős pedig 15—16 holdat végzett a legnagyobb pretisival; sajnos, hogy a mi viszonyaink közt a gőz szántást még most csak a jövő zenéjének kell tartani, mert oly költségekkel jár, melyek földünk jóvelmével arányban alig lehetnek.

A bemutató cég képviselője oda nyilatkozott, hogy bármely vidékre kész elhenni, a hol 2000 holdat biztosítanak neki egy helyen felszántásra, a mely esetben annak 10—12 hüvelykig való forgatása holdankint 7—8 ftba kerülne.

Érdekes volt még a hármas ekék csoportja, mely úgy látszik hogy mindinkább nagyobb tért kezd hódítani gazda közönségünknek, s melyen nagy haladás, s a javítások minden néme volt észlelhető.

Az első arany érmet most is Nicholson Hovard-féle ekéje nyerte el, de azért kitűnőnek ismertettek el, Schutthleworth, Grozman és Krumpach; az utóbbi a szaklapok által is azok közé soroztatott, mely minden talajon használható.

Az egyes ekék osztályánál mint legjobbat Schutthleworth 2 számú ekéjét tüntették ki arany éremmel, mely a magyar viszonyoknak leginkább megfelel.

Említésre méltó még a Neilsoon féle kazalszárógató gép működése, mely a földmiv. miniszterium által lett bemutatva, melynek alapszámja ugyan jó, de sok tökéletesítésre van szüksége, míg a gyakorlatba alkalmazni lehet, mert nem csak költséges, hanem már a kazal összerakása oly pontosságot igényel, a mit csak is erre képzett munkásokkal lehetne teljesíteni.

Két rendbeli kísérlet tétetett, az egyik zöld kukoricával, a másik lucernával, azonban egyik sem sikerült.

Ugy szintén a telefon is, mely gyakorlatban bemutatott, csak is az igen nagy terjedelmű gazdaságok által nyerhet alkalmazást.

Összevonva tehát mindent, el lehet mondani, hogy az agárdi nemzetközi ekeverseny, habár minden tekintetben nem felelt is meg azon nagy várakozásnak, melyet gazdaközönségünk hozzá kötött, mégis nagyfontosságú lépés volt e téren, mely földmiv. emelésére nagy befolyást fog gyakorolni, s miert nem kis hála köteleztek gazdaközönségünknek azon jeles férfiak, kik annak sikeres létrehozását eszközölték.

Mely előterjesztésem után maradtam a tekintetes egyesületnek

Kelt Döbrétén 1882. szept. 30-án

alázatos szolgálja:
Skublics Jenő m. k.
egyleti II. alelnök.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Hirdetések.

5020.

Árverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint tkvi hatóság által közhírré tétetik, mikép a Rechniczter Ignac esőtömegéhez tartozó z.egerszegi 64. sz. tljkvbeni A + 1 sor 71. hszs. ingatlanak Rechniczter Ignac nevében álló 3077 ft értékű felerésze az aduított telekkönyvi hatóság hivatali helyiségében

1883. évi március hó 12. napján délelőtt 10 órakor

3077 ft kikiáltási ár. úgy a venni szándékozók által a bírói megbízott kezéhez letendő 307 ft 70 kr. bánatpénz, továbbá a telekkönyvi hatóság kiadóhivatalában és a zalaegerszegi községbírónál megtekinthető egyéb feltételek mellett a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Zala-Egerszegen, 1882. évi octóber hó 27-én.

11. 1—1. A kir. trvszék mint tkvi hatóság.

Mindenemű fogfájás, még ha a fogak lyukakak vagy törtek is, pillanatnyi idő alatt és tartósan elháríttatik a híres

indiai kivonat

(indischer Extrakt) által. E kitűnő tulajdonságánál fogva ezen szernek egy háznál sem szabad hiányoznia. Valódi hamisítatlan minőségben, palackokban elhelyezve, palackja 35 kr-jaival Zala-Egerszegen egyedül Hollósy József gyógyszerész urnál kapható.

Breisach Sámuel

könyv- és papir-kereskedésben

ZALA-EGERSZEGEN

mindenkor kaphatók, a hazai és külföldi irodalom

Jelölőbb művei;

nagy választék:

diszművek és imakönyvekből, iskolakönyvek legújabb zeneművek, stb.

Mindennemű irodai- és levélpapírok, irodaszerek és kész üzleti könyvek, azonkívül

mindenféle ügyvédi, jegyzői és egyházi nyomtatványok nálam mindig készletben vannak, és mindennemű nyomdai és könyvmatu munkák legújatosabb áron elfogadtatnak.

2. *—2.